

stubbar uttaneftir

Kjarnorkuserfrøðingur mótmælir

Ein kjarnorkuserfrøðingur í USA, Ronald Flugge, segði í síðstu viku, at hann visti um 29 dømi, har tað er eitt av stórt trýst á kolitangum á kjarnorkuverkum í USA. Hann hevur boðað frá hesum síðan 1969, men einki er hent, tí sigur hann seg úr starvinum.

Tito friskur

Tito, 84 ára gamli forsetin í Jugoslavia, er nú friskur aftur, siga keldur í tí jugoslaviska uttanríkisráðnum. Tær siga at hann hevur tað heilt gott, eftir at hava verið sjúkurlandi fyrst í oktober.



Nýggj stjórn í Thailandi

Nýggj stjórn var sett í Thailandi um vikuskiftið samstundis sum landið fekk nýggja grundlóg. Tað hendi 14 dagar eftir at eitt hernaðarligt statskvett koyrdi demokratisku stjórnina hjá Seni Pramongs, forsætisráðharra, frá.

Tann nýggi forsætisráðharrin, Thanin, ætlar í allum forðum at sita leingi. Hann hevur longu kunngjørt eina 16 ára skrá fyri demokratinum í Thailandi. Skráin sigur m.a., at onki val skal fara fram tey fyrstu fyra árin.



Gerald Ford — fegnast yvir at vera allastaðni

Ove Guldberg úr politikki

Ove Guldberg, sum situr í Fólkatinginum fyri vinstraflokkinn, er nú á veg úr politikki. Hann hevur misnýtt ókeypis ferðaseðlar hjá SAS, ið hann hevur rætt til, sum statsins umboðsmaður í nevndini hjá loftferðslufelagnum, DDL. Hetta hevur hann gjørt samstundis sum hann fær endurgjald til ferðir í samband við limaskap hansara í Europa-tinginum.

Í farnu viku skivur Vestkysten, at Guldberg er til reiðar at leggja fólkatingsstarvið frá sær. Fleiri veljarafeløg og eisini Venstres Ungdom hava kravt, at hann leggur frá sær.

Guldberg noktar seg sekan í at hava gjørt seg sekan í at hava gjørt nakað ólógligt — hann er annars skuldsettur fyri at hava fingið 80.000 kr. í endurgjaldi, sum hann ikki átti at havt fingið.

Ikki stinnir í landalæru

Amerikansku forsetavaleyni eru ikki serliga stinnir í landalæru — ella er tað minnið sum svikur? Gerald Ford hevur jú gjørt fleiri mistøk og friggjadagin ætlaði hann at gera gjøldur burtur úr teimum. Men tað var hann sjálvur, sum varð hildin fyri gjøldur. Eitt av mistøkunum er at gloyma navn á býnum, har hann er.

Á einum katólskum fundi í New York byrjaði hann við at siga, at hann var ógvuliga glaður her í Philadelphia. Viðmerkingin varð heilsað við látri, men stórri var láturin nakrar minuttir seinri, tá Carter kom til sama fundin. Fyrsta viðmerkingin frá honum var: — Eg eri ógvuliga glaður fyri, at vera her í Chicago. Og tá var látur.

Jólagávan frá sjeikunum: stórar príshækkingar á olju

Umleið 1. januar — møguliga áðrenn — fara oljuprísirnir upp. Uttan nakrar samráðingar frammanundan verður roknað við, at OPEC-londini, tey oljuframleiðandi londini, fara at seta prísinn upp á vanligari brennili og ráolju við 15 prosentum. Hetta talið er kanska ov høgt meta oljuserfrøðingar í Norðanlondum. Tey rokna kortini við 10—15 prosentum

1000 kr. fyri 1000 l av olju

Um oljan fer at hækka so nógv, sum tað ljóðar fara 1000 l av olju at kosta um 1000 kr. Árligu útreiðslurnar hjá einum húski verða so 5—6000 kr. fyri hús, sum als ikki eru isoleraði, verður oljurokningin uppafur stórri.

Danmark spart 30%

Tá oljuframleiðandi londini knappliga hækkaðu prísirnar á olju á heysti 1973 vóru kampanjur settar í verk fyri at spara um olju og nýta aðrar orkumøguleikar.

Danmark nýtti í 1973 16 mill. tons av olju. Eftir táverandi brúki at døma skuldi Danmark tilsamans brúkt 20 mill. tons, men samlaða brúkið fyri alt 1976 bert verður mett til 13—14 mill. tons — ella 30% minni enn brúkið hevði verið um gongdin ikki var broytt.

Størsta sparingin er hjá teimum einstøku húsagarum, sum hava havt hovi til at tikið lagalig lán fyri at kunna isolera, og í íbúðarblokkum. Eisini verksmíðjur og aðrir stórbrúkarar av olju hava spart.

Umframt at lond hava roynt at spart, setti hækkingin av oljuprísunum gongd á granskningina av alternativum orkukeldum — so sum vind- og sólorku.

Prishækkingin fer at raka øll idnaðarlondini í Europa meint — annars øll ikki oljuframleiðandi lond. Europa er fullkomiliga heft av OPEC-londunum eins og Japan og í ein vissan mun USA, sum kortini framleiðir rættiliga nógvra olju. Flestu londini eru so heft av oljun, at tey eru noydd at góðtaka hækkingina — og bert gjalda.

Fráboðanin frá oljulondunum er ætlað at fara fram stutt eftir amerikanska forsetavalið, men innan ein møguliga nýggjur forseti er komin til rættis í starvinum.

1 milliard kr.

Rokningin til danska peningakassan er ætlað til eina milliard krónur. Sum figgarligu viðurskiptini nú eru fer hett at fáa avleiðingar fyri livifótin hjá tí vanligu fólkinum. Skal rokningin javnast út við einum stórri útlutningi krevjast dýrar og fevnandi ilgur, sum Danmark í løtuni helst ikki er fært fyri at fremja.

Peningur til tey ríku

Kortini eru nógvir oljuserfrøðingar av tí áskoðan, at nú má bæði USA og Europa taka stríð upp við oljuframleiðararnar. Annars verða tey »ríku« londini spakuliga pumpaði lens fyri pening. Hækkingin er ikki til fyrimuns fyri menningarlondini, ið harðliga hava brúk fyri peningi, men fyri tey lond, sum frammanundan eru so rík, at vælferðin verður verandi í lummunum hjá teimum fáum, uttan at fólkid fær lut í øllum tí góða.



Fyrsta oljuskipið kemur til Danmarkar undir oljubreppuni í 1973